

§ 130 Kyrkomötets ansvar för ekumeniken och Lutherska världsförbundet

AGNETA BRENDT:

Herr ordförande, biskopar och kyrkomötesledamöter! I det här betänkandet behandlas motion 2013:49. Där föreslås att kyrkostyrelsen ska redovisa vilka konsekvenser beslutet om samkönade äktenskap fått för Svenska kyrkans ekumeniska samverkan och ställning internationellt. Utskottet har uppfattat att beslutet har orsakat reaktioner, både positiva och negativa, i den världsvida kyrkan men vi menar samtidigt att det är för tidigt att genomföra en redovisning av beslutets konsekvenser. Därför föreslår utskottet, och det framför jag här, att motion 2013:49 avslås.

Jag ska försöka göra en kort sammanfattning av bakgrunden och vårt ställningstagande. I samband med att Svenska kyrkan 2006 införde en välsignelse-akt vid borgerligt ingångna partnerskap mellan par av samma kön kritiserade Mekane Yesuskyrkan i Etiopien beslutet och tog avstånd från synen på homosexualitet i Svenska kyrkan. Det kom även till uttryck i arbetet med Letter of Understanding mellan kyrkorna. Det fick avbrytas eftersom man inte kunde komma överens. När beslutet om att vidga äktenskap till att omfatta par av samma kön fattades i riksdagen och kyrkomötet tog beslutet 2009 att införa könsneutral vigsel blev reaktionen från Mekane Yesuskyrkan negativ. Personligen känner jag mig stolt över att ha fått vara med vid kyrkomötet som tog det beslutet. Mekane Yesuskyrkans råd, dess Council, skickade 2010 ett brev till Svenska kyrkan och till Evangelisk-lutherska kyrkan i Amerika som hade beslutat att homosexuella som levde i stadigvarande relationer kunde prästvigas. Från Svenska kyrkans sida skickades ett brev från ärkebiskopen där han uttryckte en önskan om fortsatta samtal. I januari 2013 beslutade Mekane Yesuskyrkan att bryta nattvards- och predikstolsgemenskap med Svenska kyrkan och Evangelisk-lutherska kyrkan i Amerika. Det har hänt en hel del när det gäller Lutherska världsförbundet också, men där har inte problemen varit så stora. Man tycker att vi ska fortsätta i den gemenskap som finns mellan de 143 medlemskyrkorna.

När vi i utskottet behandlade motionen har vi kunnat konstatera att någon faktisk splittring inom Lutherska världsförbundet inte föreligger och att Lutherska världsförbundet inlett en process med fördjupade samtal mellan de tre kyrkorna. Vi har kunnat konstatera att beslutet om samkönade äktenskap inte fått konsekvensen av brutna officiella relationer förutom i fallet med Mekane Yesuskyrkan.

LENNART SACRÉDEUS:

Herr ordförande och kyrkomötesombud! Jag ber att få yrka bifall till motion 2013:49. Jag vill varmt tacka utskottet och företrädaren här för presentationen och samtidigt påminna utskottet om att utskottet framför något väldigt viktigt. Utskottet säger så här: "Utskottet konstaterar vidare att beslutet om samkönade äktenskap inte fått konsekvenser av brutna officiella relationer förutom i fallet med Mekane Yesuskyrkan." Det är klart att Mekane Yesuskyrkan är ju snart Lutherska världsförbundets största medlemskyrka i den mån hon stannar kvar i Lutherska världsförbundet. Det är ju inte Lutherska kyrkan i Costa Rica med 3 000 medlemmar utan det är en medlemskyrka med 6–7 miljoner medlemmar och som växer på ett väldigt spännande och imponerande sätt. Det är dessutom en kyrka som är grundad av svenska EFS-missionärer och som vi som Svenska kyrkan och med den inomkyrkliga fromhetsrörelsen Evangeliska Fosterlandsstiftelsen på det sättet har ett särskilt känslomässigt band till. Det som utskottet säger, "att det bara är Mekane Yesuskyrkan", så säger utskottet faktiskt samtidigt att det är ett beslut som har fått väldigt långtgående konsekvenser för våra ekumeniska

relationer inom den världsvida lutherdomen. Det kanske är extra viktigt att det är en kyrka i Afrika i tredje världen, en kontinent och en del av världen som vi hela tiden har sagt att vi ska lyssna till mer. Vi ska vara mer ödmjuka, och det koloniala och patriarkala perspektivet att vi ska säga till afrikanerna hur det ska vara, det har vi lämnat bakom oss. Det här är en jämbördig systerkyrka som inte är fjärrstyrd från ett europeiskt land. Jag tycker att utskottet indirekt på det här sättet säger att det som har skett är allvarligt och det är mycket allvarligt. Utskottet säger att vilka konsekvenser av beslutet om samkönade äktenskap har fått för Svenska kyrkans ekumeniska relationer menar man idag är för tidigt att göra en analys. Man antyder därmed att den tidpunkten kommer när det är angeläget att göra detta.

Till sist vill jag säga, i instämmandet i bifall till motionen och därmed bifall till reservationen, att reservationen uttalar väldigt många viktiga saker. Man säger att kyrkomötet fattade sitt beslut om vigsel av samkönade par trots invändningar som pekade på att ett sådant beslut skulle vålla splittring inom den världsvida kristenheten på en punkt där det dittills rått enhet. Reaktionerna lät inte vänta på sig. Tydligast har reaktionen kommit från den etiopiska Mekane Yesuskyrkan till vilken Svenska kyrkan länge haft en särskild relation. En av världens största lutherska kyrkor har därmed sagt upp altar- och predikstolsgemenskapen med vår kyrka. Motionärerna bakom motion 2013:49 pekar på att kyrkomötets uppdrag åt kyrkostyrelsen att skaffa sig en överblick och ge kyrkomötet en bild av hur kyrkans ändrade syn på äktenskapet påverkar Svenska kyrkans möjligheter att fortsätta att vara en trovärdig viktig aktör i arbetet på kristen enhet. Det är en viktig reservation. Jag vill tacka alla inblandade i den här debatten och vill säga att ekumeniken är till för gemenskapens skull, men den är också till för att vi ska få vägledning av andra samtidigt som vi kan vägleda andra. Det är att vara insatt i ett större sammanhang, ett världsvitt sammanhang.

FREDRIK SIDENVALL:

Jag yrkar bifall till motion 2013:49 och med den motivation som finns i reservationen. Jag vill delge herr ordförande en anekdot om några präster som träffades vid ett konvent och dryftade det praktiska problemet att det förekom fladdermöss i kyrktornet. En hade en lösning. Han sade, jag konfirmerar de där fladdermössen och då kommer de aldrig tillbaka.

Som strategi har Svenska kyrkan valt huvudsakligen att konfirmera, dvs. bekräfta, olika trender, opinioner och rörelser i vår samtid i Sverige, att ge bekräftelse till sådant mer än att utmana. Att orka med det i längden innebär att vi själva behöver bli bekräftade. Många av de som bekräftas i kulturen i vårt land bekräftar inte alltid kyrkan tillbaka utan kan komma med pastor Jansson-bilder och liknande. Vi behöver få bekräftelse från medkristna i vårt eget land och i den världsvida kyrkan. Vi behöver få bekräftelse av den sky av vittnen som finns bland Herrens trogna i alla tider. Vi behöver få bekräftelse från Guds eget ord och Guds egen ande för att orka både bekräfta och utmana våra medmänniskor i vårt eget land.

Jag tänker att den här motionen skulle kunna tjäna det syftet, att ge oss en överblick om hur det ser ut nu bland våra medkristna runt om i världen. Finns det någon bekräftelse att hämta där eller finns det utmaningar som vi behöver lyssna till uppmärksam och ödmjukt för att på det viset hitta en väg som är hållbar i längden, där vi får den bekräftelse som kyrka som vi behöver för att bekräfta de små och svaga som behöver bekräftelse, och för att orka utmana de som behöver utmanas, både med Guds lag och Guds evangelium.

BISKOP ANTJE JACKELÉN:

Herr ordförande, ledamöter, systrar och bröder! Jag sitter som Svenska kyrkans representant i rådet för Lutherska världsförbundet och kan åtminstone ge en lägesbeskrivning såsom det var i somras när rådet just befattade sig med den situation som uppstått sedan Mekane Yesuskyrkan brutit altar- och predikstols-gemenskapen med Evangelical Lutheran Church in America, ELCA, och vår kyrka.

I det allvarliga, långa samtalet som fördes var det två saker som stack ut. Det ena var smärta över det här brottet i gemenskapen och det kom från alla regioner i Lutherska världsförbundet. Det andra var också en väldigt beslutsamhet att vi är en gemenskap av kyrkor och vi förblir en gemenskap av kyrkor, för vi är det av Guds nåd och gemenskap är gåva innan den blir uppgift. Det är inte upp till oss att ifrågasätta detta. Det var också väldigt talande att ingen annan kyrka, ingen annan representant, vare sig från Afrika, Asien eller Latinamerika, sade, som Mekane Yesuskyrkan har gjort, så vill vi också göra. Mekane Yesuskyrkan stod där ganska ensam i detta. Man enades om en handlingsplan och den har ni på sidan 2 i reciten. Jag vill påpeka att man också där uttrycker klart och tydligt, "vi gläds över gemenskapens vitalitet som kommer till uttryck i fortsatt arbete för en rättvis, fredlig och försonad värld". Det speglar detta att man är övertygad om att denna fråga om samkönade äktenskap inte är gemenskapssplittrande. Man enades också om en handlingsplan som går ut på att samtalet ska fortsätta genom generalsekreterarens försorg. Man har också startat en process där man ska bearbeta vad som händer, "vi vill respektera de enstaka medlemskyrkornas autonoma beslutsprocesser men det kommer att leda till skillnader och hur hanterar vi dem samtidigt som vi är en gemenskap". Man slutar med den där stora bekräftelsen "Lovprisande Guds rika gåvor och Guds livgivande Ande så fortsätter vi att vandra tillsammans".

Jag har efter ärkebiskopsvalet översköljts av lyckönskningar från människor i Sverige, i den ekumeniska världen. En lyckönskan vill jag gärna dela med er för den stack ut. Den är inte bara till mig utan till hela Svenska kyrkan:

Many greetings from from Nekemte, to You and to Church of Sweden! Many thanks, for informing us that, Bishop Antje Jackelén was elected new Archbishop to Church of Sweden. All members of the Ethiopian Evangelical Church Mekane Yesus Central Synod Development and Social Services Commission and programs/projects would like to kindly request you to convey our greetings and congratulations to the new Archbishop. We hope and ceaselessly pray that the Church of Sweden and the EECMY will enjoy more strengthened partnership during the new Bishop's terms of services ahead of us. Many thanks, Debela Kenea, Director.

Så vi fortsätter bokstavligen att vandra tillsammans.

MARGIT BORGSTRÖM:

Herr ordförande! Det har sagts mycket bra här redan och jag ger bifall till motionen och också till vår reservation. Jag ska inte upprepa en massa saker som har sagts. En sak reagerade jag över, och det är att vi uppmanas att be för att relationerna mellan de här kyrkorna blir helade. Jag har svårt för att be för att deras beslut ska vara sämre än det beslut som vi har tagit och jag kommer inte att ställa mig bakom det. Jag vill be för att den kyrkan ska gå framåt med det i deras beslut.

BRITAS LENNART ERIKSSON:

Herr ordförande och ledamöter! Jag kan bara konstatera att inlägget från Antje Jackelén bekräftar att utskottets bedömning i den här frågan är korrekt, att det är klokt att inte göra något som motionen föreslår.

Bifall till utskottet.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 164.